

BUDAPESTI OBSITOS

AZ MH BUDAPESTI NYUGÁLLOMÁNYÚAK KLUBJA KIADVÁNYA

16. évfolyam 2. szám

2014. március – április

Életet az éveknek

Szepezdi Dezső nyugállományú ezredes csaknem mindenki ismeri a budapesti nyugállományúak klubjában. 1974-óta tagja a klubnak, szinte hihetetlen, de már 40 éve nyugállományba vonult és csatlakozott a híradó tagozathoz, mert nem tudott és a mai napig sem tud tétlenül pihenni. Mindig tette kész és a közösségért tenni akaró személyiség volt, akkor érzi jól magát, ha a közösségért, barátaiért, volt munkatársaiért sikerül valamilyen munkát végezni. Legyen az segítség, vagy felkérés egy előadásra, teljesen mindegy, csak a vállalása, az egyéneknek, vagy a közösségeknek hasznára váljon. Számára a siker a mások sikerének elősegítése. 1978-tól 1998-ig a híradó tagozat elnöke volt, a tagozat életében rajta kívül senki sem töltötte be ezt a tisztséget húsz éven keresztül. Nyolcvan évesen látszólag visszavonult, de a valóságban, azóta is aktív tagja a tagozatnak, részt vesz minden vezetőségi ülésen és klubnapon. Mindig van véleménye, javaslata. Akik régóta ismerik, azok látják rajta, hogy a 95 év kikezdte az egészségét, az élet a sok megpróbáltatás miatt, valamint a biológiai törvényszerűség hatással van rá is. Klubunknak örökös tiszteletbeli tagja, a híradó tagozat örökös tiszteletbeli elnöke.

1919. március 19-én Malackán (ma Szlovákia) született, tanulmányait Veszprémben és Pécsen végezte. Érettségi bizonyítvány megszerzése után egy évvel, 1939. február 1-én bevonult katonának. Itt ismerkedett meg a híradó szakterülettel, a pécsi lövészezred távbeszélő századában. Egy évvel később, mint hadapród őrmester részt vett az erdélyi bevonulásban. Felettesei hamar felgyeltek a jó képességű fegyelmezett katonára és 1943-ban már, mint zászlóst áthelyezik a budapesti Bolyai Műszaki Akadémiára, amelyet jó eredménnyel végzett el és főhadnagyi rendfokozatba léptettél elő. 1944-ben megnősült, feleségével Bertussal egy életre szóló házasságnak gondolták, de ahogyan emlegeti „csak 42 évig tartott”. Felesége betegség következtében hunyt el 1986-ban. Két gyermekük született, Dezső fia és Márta lánya, akik négy unokával és három dédunokával ajándékozták meg. A fiatal 14 napos nősember a háborútól nászajándékként megkapta a keleti frontra vezénlyést. Ahol szovjet hadifogságba esik, három év után tér haza Pécsre. Rövid tétlenség után, 1948-ban visszaveszik a Magyar Honvédség Pécsi Kerületi Parancsnokságra híradó tiszti beosztásba. Nem sokkal ezután a 43. Önálló Híradó Ezred törzsfőnöke, majd az ezred parancsnokának nevezik ki. Kiemelkedő munkájának és egyenes jellemének elismeréseként további vezető beosztásba került. A hivatásos katonai szolgálatát 55 éves korában, 1974-ben az MH Központi Híradóállásponthíradó hadműveleti főtisztjeként fejezte be, ezredesi rendfokozatban.

Dezső bácsi még ma is aktívan részt vesz, nem csak a klubunk, hanem a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület munkájában is. Az egyesület alapító tagja és sokáig elnökhelyettese volt. Ma az egyesület örökös tiszteletbeli elnöke. Az elmúlt év októberében az egyesület 15-éves megalakulásának ünnepi közgyűlésén ő mondta az ünnepi beszédet. A levezető

elnök, példaértékűnek nevezte és azt kívánta a résztvevőknek, hogy 95 éves korukban hasonló erőben és szellemi frissességben tudjanak ünnepi beszédet mondani. Ez a kijelentés mindent elárult a 95-éves klubtársunk szellemi és fizikai állapotáról.

Nemrégem leültem beszélgetni Dezső bácsival, érdeklődve faggattam, a hosszú élet titkáról, a jövőről és általában az életéről. Tanulságos volt a véleménye, a szerénysége, a magabiztossága korunkról, és az a szenvedélyes mások iránti tisztelet, ami sugárzott a tekintetéből. Látszik rajta, hogy elégedett eddigi életével, számára nem az a fontos, hogy mi történt és történik a hátralévő életében, hanem az, hogy hogyan tud örömet szerezni másoknak, a környezetében élőknek. Elmondta, hogy nyugállományba helyezése óta mindig keresett magának elfoglaltságot, de csak társadalmi munkában, fizetésért nem vállalt beosztást. A mai napig segítséget nyújt a család és közösségi összejövetelek előkészítésében. 18-éves korától rendszeresen fényképez, eddig már 38 album telt meg, amelyben különböző családi és társadalmi rendezvényekről készültek felvételek. Ezek a képek hűen ábrázolják az elmúlt évtizedek eseményeit és abban bízik, hogy a 39. album is megtelik a közeljövő felvételeivel. Eddig két könyvet írt, visszaemlékezést a honvédségnél eltöltött szolgálati évekről és életéről, sorsának alakulásáról. Legutoljára 2010-ben jelent meg „*A velünk élő múlt*” című életét bemutató kiadvány, amelyben betekintést nyújt magánéletének történetébe. Közvetlen kapcsolatban álló ismerőseinek tiszteletből dedikált példányt ajándékozott. E megtisztelt személyek között voltam én is, amit, azóta is tisztelettel őrzök. A könyvből és a személyes beszélgetésből is kiderült, hogy általában optimista, mindig csak egy évre gondolkozik előre, a távlati jövővel nem foglalkozik.

Már 18 éve él együtt élettársával, Irénnel és boldognak érzi magát, mert biztonságban és szeretetben érzik magukat.

Mind kettőjük családjával jó kapcsolatot ápolnak, ezt az évenkénti megtartott családi ünnepek, születés és névnap összejövetelek is igazolják. A hosszú életét a természet szeretetének és a sportnak köszönheti. Fiatal korában nagy hatással volt rá két nagybátyja, akik a Bakonyban éltek és gazdálkodtak. Iskolás korában minden évben a nyári szünetet náluk töltötte, itt ismerte és szerette meg a paraszti életet, szokásait és hagyományait. A sport is nagy szerepet játszott az életében, ifjúsági tenisz bajnok volt, de még 93 évesen is ütőt fogott kezébe a balatonkenesei honvéd üdülőben. Kedvtelésből sokat futballozott, kosárlabdázott és úszott, de még a mai napig is szívesen úszik nyáron Zamárdin a Balaton vízében.

A beszélgetésünket végén megjegyezte, hogy az élethez szerencse is kell. Számára mind ez megadatott, átélte a háborúban a szőnyegbombázásokat, a fronton túlélte a közvetlen tűzharcot, amikor a zászlóaljával a bekerítésből kitortek, a fogságból szerencsésen hazatért és a családjával újból találkozhatott. Majd így folytatta: Rövid megszakítással, de folytathattam a katonai pályámat, amit hivatásomnak tekintettem. Az életem során voltak példaképeim, akikre szívesen gondolok vissza, így például *Bánki Béla* őrnagy, volt századparancsnokomra, vagy dr. *Gurzóy Emil* ezredesre, aki Pécsen és a fronton zászlóaljparancsnokom volt. Mindketten jól képzett katonák voltak, tudásukat átadták a beosztottaknak, a fegyelmet megkövetelték, aminek eredménye volt, hogy sok magyar katona épségben hazatérhetett a frontról. A mai honvédségen belül említésre méltó dr. *Lindner Miklós* nyugállományú altábornagy, címzetes egyetemi tanár, aki az ötvenes évektől a híradó szolgálat, vezető beosztású katonája volt. Aki a mai napig is személyes kapcsolatot tart volt munkatársaival, és segíti a hozzáfordulókat. Követendő példaként említem őket a mai felsővezetők számára. Sok mindent átéltem, sok nehézséget és sok jót is, remélem, hogy az egészségem lehetővé teszi, hogy családommal, unokáimmal még sokáig együtt tudok lenni. Remélem, hogy szeretettel, barátaimmal és volt munkatársaimmal március 19-én koccintani tudok a születésnapomon.

Kedves Dezső bácsi!

Mi mindnyájan büszkék vagyunk örökös tiszteletbeli elnökünkre, de arra is, hogy húsz évig tagozatunk elnöke voltál. A nyugállományú klub minden tagja nevében kilencvenötödik születésnapod alkalmából kívánjuk, hogy még nagyon

sokáig jó egészségben családod és klubtársaid körében, sok szeretetben és boldogságban legyen részed. Munkáddal pedig még sokáig segítsd elő a klub és a tagozat hírnevét, elismertségét.

*Soós Tamás
nyugállományú alezredes,
híradó tagozat*

Kilencven évesünk

A Harmínckettesek Baráti Köre tagjai nevében *Balogh László* nyugállományú ezredes, körelnök február 5-én kilencvenedik születésnapja alkalmából köszöntötte a baráti kör körelnökét *Czibere Miklós* alezredest, korábbi ezredparancsnok-helyettest.

A mindig jó kedélyű Miklós bácsi kitűnő egészségi állapotnak örvend, így néhány nappal a kilencven után is. Elmondása szerint 1978-ban került nyugállományba, ami arra engedtet következtetni, hogy a nyugdíjban eltöltött időszak meghaladta a szolgálatban eltöltött idejét. Lakóhelyén dombról le, dombra föl naponta gyalog teszi meg a több kilométeres távolságot lakása és az üzletek között. S ami nagyon fontos – bár felesége három éve elhalálozott –, boldog családi életet él gyermekei körében.

Kedves Miklós Bácsi!

„A tegnapokkal fogy az élet,
A holnapokkal egyre nő,
S szemedben mégis mindörökké,
A mának arca tűn elő -
Ezért ha illan ez az év is,
S a múltba szállva szétomol,
Lelkedben ott a kincs örökre
Amely valaha benne volt.
Boldog születésnapot!”

S csak emlékeztetőül: az öregkor mindig 15 évvel később kezdődik, mint ahány éves vagy.

Vastagh László

Vízkeresztől hamvazószerdáig

Az összetartozás élménye ismét vonzórőnek bizonyult mindazok számára, akik február 11-én újra találkoztak a „tínédzser korúvá vált” nyugállományúak bálján. Mint, ahogy azt *Nagy Gyula*

nyugállományú ezredes, az MH Budapesti Nyugállományúak Klubjának egyik alelnöke megnyitó beszédében hangsúlyozta: erre a farsangi bálra az idén tizenötödik alkalommal került sor. A részvétel, a hangulat, az egész este a jókedv, a télüzés jegyében telt el, és nem öregesen mert, akik a parketten ropták lábainkon is látszott alig akarnak leállni. És, akik a talpalávalót szolgáltatták, kezükben a hangszerekkel még inkább azt érezték: ennek ma egyáltalán nem lesz vége, „nyomni” kell a zenét. A remek hangulathoz persze jó társaság is dukál. Az ízletes vacsora mellé finom itókák kerültek az asztalokra, ami tovább fokozta a jó hangulatot. És a vacsora végén újra feldübbögött a zene, beindítva fűrge lábak sokaságát.

Aki nem fért a tánc parkettra vagy éppen nem akart táncolni barátokra, ismerősökre talált, jóízűt beszélgetve idézték fel közös szolgálati élményeiket. Asztaltársaságok keveredtek, ideiglenesen újjak alakultak, s a Stefánia-palota földszinti

termeiben jöttek - mentek az emberek. Nekem is többen megjegyezték: mi már találkoztunk valahol. Pár pillanat elteltével ki is derült, hogy ezen, vagy azon a kiránduláson, összejöveteleken, vagy éppen a tavalyi bálon.

Milyen jó, hogy egyre többen megismerjük egymást. Talán éppen ezt támogatandó indult el tizenöt évvel ezelőtt a nyugállományúak farsangi összejövetele is, esélyt adva arra, hogy a hosszú, magányos, téli estéken se zárkozzunk el egymás elől. Személyes jelenlétünkkel is mind többen álljunk ki azért az ügyért, melyet klubunk értünk képvisel, s egyre

többen vegyünk részt a közös rendezvényeken, melyek mind masszívabban kötnek össze minket. Külön-külön talán sérülékenyebbek vagyunk, de együtt annál erősebbek.

Számtalan kipirult arc, mosolygós tekintet nem csak arról árulkodott, hogy megfiatalodott, de arról mindenféleképpen: jól érezték magukat a bálozók. Sőt még arról is, hogy megütötték a főnyereményt, mert a kvízzjátékon nagyon sokan nyertek. Igaz a cédulák között akadt olyan, amelyre „tévesen” azt írták: nem nyert, de a tulajdonosai mégis nyertek, hiszen együtt töltöttük az estét. Ezt mosolyuk is elárulta.

Festményekkel, könyvekkel, italokkal és egyéb gazdag nyereményekkel fel-fegyverzett szerencsések küszködtek önmagukkal és tárgyaik súlyával hazamenetelkor, ugyanis az önfelédtt órák hamar elteltek. Pontban tíz órakor a zenekar is véget vetett a húrok pengetésének, a cipők visszaváltották a topánkákat, a nyakkendők újra a helyükre kerültek a farsangolók pedig szép csendesen felke-rekedtek. A fények kialudtak, megszűnt a tündöklés s a Stefánia-palota is álomra szenderült. Hogy mennyire sikerült el-üzniük a telet, azt majd az elkövetkező napok igazolják. Az már biztos: tél tábornok nem állt helyzete magaslatán, esőfelelős alvezére kacérkodott velünk, de őt „lenyomtuk”.

A farsang vízkeresztől hamvazószerdáig tartó időszak elnevezése, melyet hagyományosan a vidám lakomák, bálók, mulatságok, népiünnepélyek jellemeznek. A farsang jellegzetessége, hogy a keresztény liturgikus naptárban nem kötődik hozzá jelentős vallási ünnep, alapvetően a gazdag néphagyományokra épül.

-v/-

Jó szívvel ajánlom

Január 8-án a *Semmelweis Ignác* egykori szülőházában működő Semmelweis Orvostörténeti Múzeumba látogattunk. A ház a XVIII. század végén épült, eredetileg klasszicista, késő barokk stílusban. A nagy tabáni tűzvész idején elpusztult, felújításakor megnagyobbították és copf-stílusban építették újjá. A II. világháború súlyosan megrongálta. Fordulópontot az épület történetében az 1962-ben *Pfannl Egon* tervei alapján megkezdett felújítás jelentette. Az eredeti külső mögött egy akkor modern épületbelső hoztak létre, ahol otthont kapott a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum. 1964. október 15-én itt helyezték el *Semmelweis Ignác* földi maradványait.

A múzeum az orvostudomány és gyógyszerészet hazai és nemzetközi történetéből ad ízelítőt. Az állandó kiállítás az ókortól a 20. század elejéig tartó fejlődés tárgyait, művészeti és írásos emlékeit mutatja be.

A tárlatvezető hölgy szívélyesen fogadott bennünket és részletes, élvezetes bemutatót tartott részünkre. Kérdések sorával ostromoltuk őt, melyekre kimerítő válaszokat kaptunk.

Az ókorban a gyógyítás gyakorlatát a babonákra, tévhitekre és misztikus elméletekre alapozták, de már ekkor is alkalmaztak kezdetleges eszközöket, gyógynövényeket. Láthattunk betegsgűző álarcot

A középkori súlyos járványokról már írásos anyagok is voltak: lepra érem (1539), pestis-tallér (1527). A késő középkort bemutatóvitrinben láthattuk az első nyomtatásban megjelent német sebészeti könyv egyikét (1497), mellette a XVI. századból származó sebészeti szerszámot, egy fülkaparót, mely az egri vár ásatási anyagából származik. Csodálattal néztük az ezüstből készült, tizenkét részes gyógyszerartó szelencét, amelynek lehúzható fedelére rávésték a benne tartott gyógyszerek nevét (fahéj, fodormenta, szegfűszeg, stb.) mellette gótikus patikamozsarat helyeztek el.

Az önálló gyógyszerészet kialakulása és fejlődése a XVI-XVIII. században, a kuruzslás háttérbe szorításával kezdődött. Paracelsus a betegségek gyógykezelését kémiai alapokra fektette. Új eszközök, készülékek bevezetésével a gyógyszerészi technológia a fejlődés útjára lépett. Majolika patikaedények sora szebbnél-szebb mintázattal, (Szűz Máriát, folyóparton Fortunát ábrázoló) dicsérik a kor igényességét. Egy színes térkép az 1750 előtt alapított és a XIX. században még működött magyarországi patikák elhelyezkedését szemléltette részünkre, majd az európai fajansz patikaedény művészet keresztmetszetét láthattuk. A kézimérlegek egy részén megtalálható az osztrák hitelesítési jegy, melléltük osztrák orvosi súlyrendszer mértékegységei (1 font=420 g=24 lat). Említésre méltó olajfestmény Dávid király áldozata a pestisesek gyógyulása érdekében, mellette XVIII. századi festett faszobor Szent Rókus, a pestises betegek védszentje, amint ujjával a lábán levő pestisre mutat.

Megismerkedtünk a felvilágosodás korának hazai orvostudományával. Magyarország helyzete a XVIII. század első harmadában – orvosi ellátottság tekintetében – nem mondható kielégítőnek. A Helytartótanács 1752-ben elrendelte,

hogy minden vármegye köteles diplomás orvost tartani, akinek hatásköre az egészségügy egész területére kiterjedt. Ebből fejlődött ki később a tisztiorvosi intézmény. 1770-ben jelent meg az orvos, sebész, bába, gyógyszerész hivatali kötelességeit előíró szabályzat. 1786-ban került megszervezésre az országos főorvosi állás. *Pázmány Péter* 1635-ben alapította meg a nagyszombati jezsuita egyetemet. Ennek még nem volt orvosi fakultása. 1769. november 7-én kelt az első kézirat, mely elrendelte az orvostudomány tanítását. Az egyetem 1777-ben először Budára, majd 1784-ben pedig végleges helyére, Pestre került, ahol jelenleg is működik. A múzeum az orvosi kar alapításának történetét külön vitrinben dokumentálja, a következő vitrinben az egyetem híres tanárainak munkáit szemlélteti.

Tárlatvezetőnk külön felhívta figyelmünket a múzeum féltve őrzött anatómiai anyagának legszebb darabjára, az életnagyságú női viaszfigurára, amelyet a magyar orvosi oktatás színvonalának emelése érdekében *II. József* – több más viaszkészítménnyel együtt – 1789-ben a pesti egyetem orvosi fakultásának ajándékozott. A fekvő női akt feltárt mell- és hasürege látni engedi a belső szerveket, idegeket, ereket. A „valóságú” ábrázoláson túlmenően, amely tanítási célokat szolgált, a figurális megmintázás igen magas, művészi igényű szobrászi munkamesterjegyeit viseli magán. Valószínűleg ugyanebből a műhelyből kerültek ki azokat a különböző testrészeket és szerveket ábrázoló további darabok is, amelyeket szintén itt mutattak be.

A terem közepén húzódó vitrinsorban ismerkedhettünk a praktizáló orvos munka eszközeivel. (Orvosi-úti patikaláda, sebészeti műszerek, érvágók, köpölyözők, sipolykések, koponyalékéelő, katéterek, sebészeti tankönyv, 1742-ben kidolgozott sebészeti díjszabás, komplett fogászati készlet a XIX. századból, durván megmunkált, kezdetleges fogászati fogó, a legkorábbi magyar kézműves készítésű szülészeti fogó, 1793-ban készült, bőrrel bevont szülészeti műszerláda a megmaradt eredeti műszereivel együtt, magyar nyelvű bábakönyvek, gyógynövénytelegyek, stb.)

Itt sorakoztatták fel a magyar fajanszművészet fejlődésének két évszázadot átfogó remek patikaedényeit. A kiállított fogorvosi székbe ma már nem szívesen ülnek. A röntgengép szintén korszakalkotó csodának számított, de bizony az orvost nem védte meg a sugaraktól.

A Távol-Kelet és Japán orvosi emlékeiből is kaptunk ízelítőt. A Nyugat és a

Kelet csomópontjában fekvő Magyarországon többféle fürdőszokás honosodott meg. Az alapokat a rómaiak teremtették meg, de hatottak a török, orosz, finn, balti fürdőszokások is. Hazánkban már a középkorban is kedvelték a nagymedencés nyilvános közfürdőket, amelyek rendelkeztek gőzkamrával, medence- és zuhanyfürdővel. A fürdőhelyek mellett az ivókúrák is jelentős szerepet kaptak, amelyekre a vitrinekben kiállított, a szebbnél szebb cseh, a dunántúli, valamint a parádi üveghutában művészi igénnnyel csiszolt, -fürdő-, kúra és emlékpoharak, valamint magyar nyelvű balneológiai tankönyv, balneológiai térkép, rézmetszet, színes litográfiai sorozat is emlékeztet.

A magyar reformkor orvosi törekvéseinek első eredménye a magyar orvosi műnyelv megeremtése volt, mely *Bugát Pál* (1793-1865) elévülhetetlen érdeme. A tárlókban láthatunk egy kéziratos szógyűjteményt, a Magyar- Deák és a Deák- Magyar Szókönyvet, szemészeti receptet, szemészeti műszerkészletet: csiszolt üvegből készült, úgynevezett Schusztter-féle szemcseppentőt, boncolási eszközöket, *Bugát Pál*, - Az egészséges emberi test bonctudományának alaponaljai (Pest 1828) című fordítását, és még számos tudományos művet, kéziratot (gyermekkéz-tervezet), oklevelet, fényképeket, 1831-es kolerajárvány emlékeit, gúnyrajzot a járványelleni védőöltözetről, stb.

Korabeli műszerekből néhányat említhetnek, amit érdekesnek találtam: húgykötő, érvágók, koponyalékeléshez használt korongfűrő, tűfogó, foghúzó kulcsok.

1848/49-es szabadságharcban a függetlenségért küzdők sorában találjuk a kibontakozó pesti iskola nagyjait: *Balassa Jánost*, *Markusovszky Lajost*, *Lumniczer Sándort*, *Kovács-Sebestyén Endrét*, *Schoepf-Merei Ágostot* és *Korányi Frigyeszt*. A tárolóban láthatunk számos okmányt, kéziratot, díszegyenruhát, díszkardot, *Kossuth Zsuzsanna* (1818-1889) arcképét, aki országos főápolónőként szervezte meg a kórházi betegellátást. A kiállított műszerek a katoniorvosi gyakorlatot képviselik: szemészeti eszközök, golyóhúzó, sebészkeszlet tokban, csontfűrészek, csontkiemelő, vaspántos faláda, melyet gyógyszerek és műszerek tárolására használtak.

Semmelweis „az anyák megmentője”! A Semmelweis család 1806-1823 között a mai múzeum épületében lakott. Láthatunk a tabáni plébánia matrikulájának egy lapját, amelyre Ignác születését jegyezték be. Érdekesség, hogy 1848-ban el-

hunyt édesapjának halotti értesítőjét magyarul nyomtatták. Eredetiben láthatunk Semmelweisnek *Weidenhofer Máriával* kötött házasságát tanúsító okiratot (1857). A kiállított portrék korabeliek róla és feleségéről. Kevés megmaradt személyes tárgya itt látható: irattartó táskája, rozmáragyarból készült papírvágója és ezüst inggombtartója. Több, munkásságával kapcsolatos iratanyagot is bemutatnak: Orvosi Hetilap 1858. január 10-i számát, az egyetem könyvtárának adományozott 1861-es korszakalkotó munkáját, sajátkezü ajándékozó sorával, Siebold német nyelvű könyvét, melyet még zaklatott lelkiállapotában is magyarul jegyzetelt, ami arra utal, hogy olvasás közben is magyarul gondolkodott. Semmelweis „Utasítványát” amelyet a gyermekágyi láz megelőzése tárgyában írt.

Itt helyeztek el halálával kapcsolatos iratokat és relikviákat, korabeli orvosi műszerekből néhányat: halotti magzat feldarabolására szolgáló eszközöket, méhtágítókat, szondát, fogókat, medencemérőt. A tároló fölött mutatták be Semmelweis munkahelyeit és róla készült fotómásolatokat. Végül három idézzel zárul a neki szentelt rész.

Megesodálhattuk *Gömöry Károly* „szent lélekhez” címzett patikáját, amely igazi remekmű. Gömöry megbízást adott *Pollack Mihálynak*, a kor kiváló építészének, hogy részére patikaházat építsen. A patika megnyitására 1813-ban került sor az akkori Király utcában. A bútorzat 1951-ben történt szétbontása után csak 1965-ben került jelenlegi helyére, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeumba. Az egyik legszebb patika-enteriört – valószínűleg – *Pollack Mihály* tervei alapján *Rosznágel Márton* pesti asztalosmester, a díszítő faszobrászi munkát pedig *Dunaiszky Lőrinc* neves szobrász készítette. A patikában látható kb. 600 darabból álló fa, üveg, keménycserép és porcelánedények az ország különböző tájairól származnak.

A kiállítás záróakkordja a Semmelweis-emlékszoba. A berendezés az 1860-as éveket idézi, kiemelkedő darabjai azok az eredeti Semmelweis-bútorok, képek és szőnyeg, melyet a család őrzött meg és engedett át a múzeumnak. A két könyvszekrényben helyezték el Semmelweis könyvtárának értékes maradványait. Ismeretlen festő műve Semmelweis édesanyjáról és édesapjáról készült portré. *Landau Lénárd* festette Semmelweis gyermekkori (12 éves) portréját. Egymás alatt függ *Semmelweis Ignácnak* és feleségének házasságuk évében készült félalakos akvarell képe, me-

lyet *Canzi Ágoston* a kor híres arcképfestője alkotott. Ezen kívül még két festményt láthatunk, feleségének idősebb koráról és leányáról, Antóniáról.

A kiállítás megtekintése után megbeszéltük a látottakat. Nagyon tartalmasnak, színvonalasnak tartjuk, nem csak ismeretekben, de élményekben is gazdagodtunk.

Mindenkinek jó szívvel ajánlom.

Csárdás Ferencné
nyugállományú ftlzs.

Halló! Halihó! Itt a nőtagozat híradó!

Beköszönt-e végre a tavasz? Már október óta bezárkóztunk! Hiába volt rekord meleg decemberünk, januárunk, de a kutyák csak nem ette meg a telet! Még mindig téli kabátban járunk! Nemsokára éledeznek a fák, a virágok (melyek a januári becsapós tavasz miatt nem fagytak el), csiripelnek a madarak, egyre kedvesebbek a férfiak, és egyre szebbek a hölgyek. Ez legalább biztató! Volt „Nők karácsonya”, dallal, Mikulással, játékokkal. A decemberi fenyő ünnepe hiányzott egy kis díszlet a nagy fekete színpadról. A gyerekek megkapták „Mikulás csomagjaikat”, de a hagyományos színpadi hancúrozás hiányzott nekik.

Készültek rá, amint azt eddig a Csipetcsapat mindig aranyosan megszervezte. Nos, ez tavaly emiatt kevésbé volt hangulatos. Azonban volt hangos szilveszteri bál, farsangi nyugdíjas bál, szólt a zene és dübörgött a tánc. A Helyőrségi Gálaesten *Mága Zoltán* Prima Primisszima díjas hegedűművész előadását hallhattuk a teljesen megtelt színházteremben.

A jelenlévőket a „Best Of” dedikált CD-jével lepte meg. Az előadás végén három kérdést tett fel: Ki a legfiatalabb a teremben? Egy nyolc éves kisfiú jelentkezett. Ki érkezett a legtávolabbról? Egy hölgy volt itt Stockholmból. Végül pedig ki a legidősebb ebben a teremben? Erre a mi kórusban zengtük, hogy itt van ma is közöttünk a kedves példaképünk *Kovács Imréné*, Anikánk, aki 2014. március 12-én tölti be századik születésnapját. Csodálatos taps és ünneplés volt a válasz. *Mága Zoltán* odajött és személyesen köszöntötte az utolsósorban ülő Anikánkat és díszvendégnek hívta meg az Újévi koncertjére az Arénába. Ezután *Kun Szabó István* dandártábornok is szeretettel köszöntötte a mi kedves, épséges, egészséges klubtársunkat. Szelíd, bájos mosolyával mindannyiunkat elbűvöl. Példaképünk minden tekintetben!

Idén már megtartottuk az első negyedévi kerek évfordulósok közös születésnapját, játékkal, humorral, dalokkal, versekkel. Ez évi programjainkban fontos szerep jut a nyugdíjas klub szervezésében készülő vetélkedőre, kiállításokra, programokra, de legnagyobb izgalom a nőtagozat negyven éves évfordulója körül kereng. Rég volt már! Talán, ha négyen, öten érték meg az azóta eltelt időt. Folyamatosan újulgatunk újabb és újabb klubtársakkal. Bizony, sok víz elfolyt azóta a Dunán, az emlékek is leginkább a fényképekből kerülnek elő. Közöttünk is előfordultak bánatok és örömök. Szerencsére örömeink is vannak hétről-hétre a ház és más klubok, tagozatok együttműködéséből szervezett programok és tovább erősödő barátságok, révén, melyet tovább szeretnénk folytatni veletek együtt. Remélem, sokan így gondoljuk a nyugállományúak klubjában. És a többi: választások az országban, az Európai Unióban, a kerületekben, összesen a tagozatok és a klub vezetésében is. Lesz miért odatenni magukat. Fel a fejjel! Munkára, szeretetre, barátságra, mert együtt könnyebb minden! Köszönjük a ház, a HOKOSZ, a nyugállományú klub vezetésének, hogy itt lehetünk együtt, veletek e nosztalgias, nagyszerű közösségben.

Molnár Klári, nőtagozat elnöke

Köszönet az 1%-ért

Az MH Budapesti Nyugállományúak Klubja klubtanácsa köszönetet mond a klubtagoknak, a Honvéd Kulturális Központ dolgozóinak és mindazoknak, akik a 2012. évi személyi jövedelemadójuk egy százalékát a klub részére ajánlották fel. A felajánlások eredményeként a klubnak átutalt összeget szociális célokra használjuk fel.

Egyház, vallás, katonaság

A katonák között végzett lelkipásztori tevékenység az egyház missziós küldetésének egyik területe, ugyanis lelkipásztori feladatainak köréből nem hagyhatja ki azt az intézményes közösséget, amely a keresztény hívek egy részét a katonai testületbe tömöríti. Az egyház kétezer éves történetében mindig akadtak olyan egyházi és világi hívek, akik a katonák lelki ügyeinek nehéz szolgálatát minden körülmények között vállalták. Akadtak

olyan papok, akik a szükségnek megfelelően, a katonák lelki gondozásának adták át magukat. Az állandó hadseregek szervezésének időszakától kezdve az államok az egyházi hatalommal együttműködve, a hadseregek keretein belül egész, szervezetet állítottak fel éppen azért, hogy az a haderő lelki gondozását az egyén és a haza szolgálatára lelkiismeretesen elvégezze. Ezen küldetés teljesítésének sikere érdekében rendelte alá életét *Jákob János* dandártábornok, a HM Protestáns Tábori Püspökség tábori püspöke is, akivel többek között a protestáns szolgálati ágról, a katonák közötti szolgálatról és a lelkigondozásról beszélgettünk a közelgő húsvéti ünnepek kapcsán.

Kérdésekre válaszolva a protestáns szolgálati ág püspöke elmondta, hogy az egyház mindig igényelte, hogy a katonai szolgálatot teljesítő hívei között intézményes formában végezhesse Istentől rendelt missziós tevékenységét, küldetését. Ez a sajátos lelkipásztori szolgálat egyéni igényeivel, egyedi lehetőségeivel, sajátos eszközeivel beletartozik az egyetemes egyház, üdvözítő tevékenységébe, és nem is jelentéktelen része annak.

Az egyház a katona lelkiismeretét nem megosztani akarja, hanem morális egységbe foglalni, hogy hivatásának tekintse hazája szolgálatát. A katonalelkészek éppen azért szolgálnak a hadseregek köztelékében, hogy olyan szemléletmódot adjanak, amely meggyőz arról, hogy a

katonai szolgálat Isten rendelése. A haderőben ezt a kötelességtudatot képviselte és képviseli az egyház. Ez az, ami meghatározza az ott végzett lelkipásztori munka alaphangját, a katonalelkészek tevékenységének mindenkor célját.

A Honvédelmi Minisztérium Tábori Lelkészi Szolgálatát 1994. május 1-én hozták létre, amely a honvédelmi miniszter közvetlen alárendeltségébe tartozik. Az egységes szervezet három, egymással azonos jogállású szolgálati ágra a katolikus-, a protestáns- tábori püspökségre valamint a tábori rabbinátusra tagozódik. Bár feladatait a honvédelmi miniszter közvetlen alárendeltségében végzi, felügyeletét a honvédelmi miniszter által átruházott jogkörben a HM parlamenti államtitkár gyakorolja. Alaptevékenysége többek között a hit- és kegyességi élet, a vallásgyakorlás biztosítása, mise, istentisztelet, biblia- és imáorák tartása; egyéni és közösségi lelki gondozás; életismereti, erkölcsi oktatás, nevelés; lelkipásztori, szociális, karitatív tevékenység végzése a honvédelmi tárca egészségügyi és szociális intézményeiben; bizalmi fórum biztosítása a katonák számára. A HM Tábori Lelkészi Szolgálat szolgálati ágainak vezetőit az illetékes egyházi vezetők javaslatára a honvédelmi miniszter nevezi ki és menti fel.

A tábori lelkészi szolgálat protestáns szolgálati ág története több évszázadra nyúlik vissza, ugyanis a nagybirtokosok familiaritáson alapuló bandériumokból, zászlóaljkból álló magánhadseregeiben már az 1500-as évek közepétől ellátták a katonák lelki gondozását a magyarországi végvárakban a katolikus és a protestáns tábori lelkészek. Az Osztrák-Magyar Monarchia átszervezésével együtt 1869-től került sor a hadseregen belül egyházi szervezet átalakítására. Ettől kezdve a katonai lelkészek egy-egy nagyobb területet fogtak át, háborúk időszakában pedig minden ezrednek külön lelkésze volt. A Monarchia felbomlása után Magyarországon az elsők között jött létre a katonai lelkészi szolgálat. 1922-től a magyar nemzeti hadseregnél már a katolikus és protestáns püspökség is működött. A második világháború idején több száz lelkész szenvedte végig a háborút a fronton a katonákkal és hadifogságokban is. A háborút követően még újjászerveződött a tábori lelkészi szolgálat, majd 1951 őszére lényegében megszűnt. Újbóli létrehozásának szervezői és kidolgozói munkája 1992 januárjában kezdődött a Honvédelmi Minisztériumban. Ezt követő részletes tárgyalások eredményeképpen pedig a Magyarországi Református, illetve Evangélikus

Egyház vezetői 1994. január 11-én írták alá a Magyar Köztársaság kormányával kötött megállapodást a protestáns tábori lelkészség újbóli felállításáról.

Jákob János dandártábornok, 1962. augusztus 20-án született Sárbogárdon. Szülővárosában végezte el általános iskolai tanulmányait, majd Székesfehérváron tanulta ki a lakatos szakmát, melyben egészen bevonulásáig 1983 februárjáig dolgozott. Sorkatonai szolgálatát az MN 7015 alakulatnál Budapesten a Petőfi laktanyába teljesítette, ahol a díszzászlóalj egyik „legvagányabb” újonca lett. Az ott töltött másfél év alatt fogalmazódott meg benne: vajon a katonák miért esnek ki abból a lelkigondozásból és egyházi ellátottságból, az egész egyházi milióból, ami ugyanúgy megilleti őket is, mint civil honfitársaikat. És ott született meg benne az elhatározás, leszerelése után (1984) leérettségizik és elvégzi a teológiát. Így is történt. Az érettségi majd a Budapesti Református Teológiai Akadémiára elvégzését követően feleségével – aki szintén református lelkész –, együtt kerültek a Dunántúltra, Fejér megyébe, ahol környékbeli gyülekezeteket látott el. Közben letette a lelkészképesítő vizsgát is.

Azokban az években már kialakulóban volt a tábori lelkészi szolgálat, ami nagyon foglalkoztatta. Kellemes meglepetésként érte az a távirat a Honvédelmi Minisztériumból, melyben a szolgálattal kapcsolatos megbeszélésre invitálták. Mivel mindig közel állt szívéhez a hadsereg örömmel mondott igent a szolgálat keretén belül Székesfehérváron felkínált beosztásra.

A legfiatalabbként érkezett 1994-ben a hadseregben újrainduló szolgálatba tábori lelkésznek, majd 1995 végén az át szervezések kapcsán átkerült Tatára. Az éppen hogy elkezdett balkáni misszióvállalás újabb fordulópontot hozott életébe. A felkészítést követően 1996. június 23-án került a boszniai hadszíntérre, ahonnan ugyanezen év karácsonya előtt már, mint tábori esperes – az egyházi hierarchia középső szintje – érkezett haza. Egyházi előléptetésével egyben megkapta a Kelet-magyarországi Tábori Esperesi helyet. 1997. január negyedikétől 2000 tavaszáig szolgált Cegléden a 3. hadosztály parancsnokságon, majd ismét visszakerült Székesfehérvárra, dunántúli esperesnek. A tábori lelkészi szolgálatnál 2005 januárjában nevezték ki hivatalvezetőnek, püspök helyettesnek és 2012. február 14-től vált a protestáns szolgálati ág püspökévé. A honvédelmi miniszter pedig március 15-ei hatállyal kinevezte dandártábornokká.

„A tábori lelkészi szolgálat újbóli beindításakor nekünk, lelkészeknek nem volt semmi példánk, kimaradt sok évtized. Mi magunk sem tudtuk hogyan álljunk a szolgálathoz éppen ezért útkezeséssel telt az első néhány év. Egyrészt elfogadjanak bennünket a katonák, másrészt be tudjuk tölteni azt a küldetést, amit Istentől kaptunk, mint egyházi emberek, hiszen esküt és fogadalmat tettünk arra, hogy képviselőként élünk és szolgálunk a katonák között. Több módon kezdtünk abba az útépítésbe, ami köztünk lelkészek és a katonák között épült. A katonák a katonát látták bennünk, hiszen mi is egyenruhát viseltünk.

Meg kellett küzdenünk azzal, hogy el tudjanak helyezni bennünket, hogy bizalmat szavazzanak nekünk. Ez csak úgy működött, hogy elmentünk a katonák közé, ami bizalmat ébresztett a szívükbe „azért vagyok, hogy segítek, megkeresünk a problémáidra a válaszokat”. Bekapcsolódtunk a katonák mindennapi tevékenységébe, azonosultunk velük és felvállaltuk életüket. Ez vezetett a lelkigondozás útján, melyen elsősorban nem vallási és egyházi jellegű kérdésekkel kerestek fel minket, hanem nagyon sok belső életvezetési és erkölcsi problémákkal. Nehézséget jelentett feltételezésük is: miszerint bejön az egyház a laktanyákba és itt minden másként lesz. Azonban a napi élet bennünket és a katonákat is alakított. Ma már elmondhatom szépen egymás mellé csiszolódtunk, hiszen az előírt feladatrendszer maradóképpen teljesítjük – foglalta össze a kezdeti időszak tapasztalatait a tábori püspök.

A protestáns szolgálati ág irányítását a tábori püspökség végzi. Élén a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház megfelelő vezető testületei által – a honvédelmi miniszter előzetes egyetértésével – választott tábori püspök áll, aki a teljes protestáns tábori lelkészi állomány katonai feljebbvalója. A katonai szolgálati alárendeltség tekintetében közvetlenül a honvédelmi miniszterhez tartozik, u-

gyanakkor a tanfegyelem, a fegyelmezés és bíráskodás az illetékes egyházi főhatalóságnál van. A tábori püspököt e tiszttségében a tábori püspökség hivatalvezetője helyettesíti. Amikor a tábori püspök református, akkor a hivatalvezető evangélikus, amikor a tábori püspök evangélikus, akkor a hivatalvezető református. A protestáns tábori püspök közvetlen munkatársa még a püspöki titkár is. A közös protestáns keret testvéri, ökumenikus kapcsolatot jelent a református és evangélikus tábori lelkészi állomány között, ami istentiszteleti és úrvacsorai közösségekben, közös értekezletek és szolgálatok alkalmával is megvalósul. A protestáns szolgálati ágon belül a kiemelt helyőségekben kiemelt vezető tábori lelkészek szolgálnak. A kisebb katonai szervezeteknél kiegészítő tábori lelkészek végeznek szolgálatot, akik polgári személyek – tudtuk meg a szolgálati ág felépítéséről és működéséről elmondottakból.

- A tábori lelkészek saját egyházuk tanfegyelme, hitvallásai és törvényei iránti engedelmességre esküvel elkötelezett lelkipásztorok, akik mind egyéni, mind közösségi tekintetben megőrzik felekezeti identitásukat. A protestáns szolgálati ág végzi a Magyar Honvédségben szolgálatot teljesítők körében, az igényeknek megfelelő lelkipásztori szolgálatot. A klasszikus lelkészi munkák mellett sokat keresztelnek, konfirmálnak, esketnek és temetnek is – fogalmazott a tábornok.

Kiemelt terület a honvéd egészségügy, ahol az ott dolgozókkal és az idős beteg katonák lelki gondjaival történő foglalkozás is fontos, de nem tudnak állandó lelkészt biztosítani. Ha hívják őket, sőt kívülről mennek, akár beteglátogatásról, akár halálesetről legyen szó. A más irányú feladatok, kötelezettségek és meghívások között nehéz egyensúlyt találni, viszont új színfolt feladataik körében a missziós szolgálat.

- Kikerültünk egy zárt, ingerszegény környezetbe, ahol az ember nem sok mindent tud csinálni. Ott sokkal őszintebben nyíltak meg a katonák, mi pedig másképpen láttuk területünk fontosságát. Közvetlenebbé vált a katonák és a lelkész közötti kapcsolat. Ennek eredményeként mondhatom, hogy a misszióban eltöltött időszak valamennyiünk számára a leggazdagabb időszak. Nagyon fárasztó, de mégis ott érzi az ember igazán, mennyire helyén van és szükséges. A legnagyobb visszaigazolás, hogy ma már nincsenek olyan nagyobb létszámú missziók, ahol ne lennének jelen a lelkészek. Nagyon sokat jelent számunkra az

a kapcsolati tőke, amit ott szerzünk és az a bizalom, ami kialakul a katonákkal, az itthon folytatódik. A lelkész úgy működik a misszióban, mint egy „családanya”, hiszen nagyon sok családi programot szervez a születésnapoktól a nemzeti ünnepekig, hiszen pótolni kell az otthoniból valamit. Ebben pedig nagy felelőssége van – mondta *Jákob János*.

A katonák és családtagjaik körében végzett szolgálat közül a tábori püspök kiemelte, hogy a nagy ünnepeket megelőzően (advent, húsvét) rendszeresen tartanak istentiszteleteket, ugyanakkor a laktanyákban közösen készülnek az ünnepekre. Közös hősök elnevezésű valamint doni megemlékezéseket is tartanak. És, amint felépül, saját kápolnájuk oda szeretnének évente protestáns katonacsaládok találkozókat szervezni. Nyáron, több helyszínen működtetnek gyerektáborokat (református, evangélikus, cserkész, mezítlábas), ahová katonacsaládok gyermekei mehetnek üdülni. Éves zárandókútjukon valamelyik reformátor életútját járják végig. Tavaly Franciaországban jártak a 62. Nemzetközi Protestáns Találkozón, ami egy katonai gyakorlótéren, puritán körülmények között került megrendezésre.

Nemzetközi kapcsolataik közül a tábori püspök kiemelte az Európában évenként megrendezésre kerülő vezető tábori lelkészek nemzetközi találkozóját, melyen részt vesznek a szövetséges tagországok lelkészi vezetői mellett az amerikaiak is. Megemlítette a NATO főlelkészi találkozóját, illetve a németek által szervezett saját konferenciájukat, melyre meghívják a számukra baráti protestáns országokat. Hangsúlyozta: a magyarok mindig a meghívottak között vannak. A németektől nagyon sok segítséget kaptunk a kialakításban, és a mai napig is tőlük kapjuk a legtöbb – nem anyagi jellegű – segítséget. Mindig hálásak voltak felénk.

Beszélgetésünk végén szóba kerültek olyan történetek is, melyekre joggal lehet és legyen is büszke a lelképásztor. „Misszióban az egyik katona rakott krumplit kért születésnapjára – mesélte a tábori püspök. Fazekunk sem volt. Nagy nehezen szereztünk egyet, melyben elkészítettük (lelkész és a barátok) az ebédet, amit 120 ember evett meg. Könnyen elképzelhető mennyi jutott egy főnek, de az íze az otthon melegét jelentette mindenki számára. Az ételnek üzenete volt. Felidézte a családot, az ízeket, az egész környezetet és lelkileg teljesen megújította az embereket. Fontos volt, az az élmény, amit a rakott krumpli révén a közösség megélt. De az is, hogy a csapat

egyemásra találjon ne csak a feladatban, hanem a közösségben is. A misszió mindig megmutatja a katonát, de a másik embert is. Öröndetesebb történetként említette azt, amikor egyik alkalommal bement hozzájuk egy idősebb, katonaviselt férfi s jelezte annak idején nem tarthattak egyházi esküvőt, ma pedig már tábori lelkész is van a hadseregben, megtartanak az ötven éves házassági évfordulót, az aranylakodalmat. Segítettek, hiszen tudták az egyházi közreműködés anno tiltva volt a néphadseregben így titokban keresztelkedtek, esküdtek a katonák. Napjainkra felszabadult ez a gát. Főleg temetéseknel tapasztalják, eljön a család és kéri: lelkéssel temessék el hozzátartozóját. Az egyház is képes hivatalnok lenni, hiszen ha a gyülekezetből kéri valaki a temetést, mindjárt az első kérdés: egyháztagunk volt-e az elhunyt és tartotta-e a kapcsolatot. De nem tud igent mondani, mert éppen a hivatása miatt távolabb élt a közösségtől. Most viszont érzik, van lelkészüket, és odamegy úgy is, hogy évtizedekig nem volt egyházi kapcsolata, mert mégsem akarja akárhogy eltemettetni hozzátartozóját. A tábori lelkész soha nem kérdezi meg, miért kéri, hanem megy. Idősebb embereknél érezni gyakran vissza találunk. Sokan életük vége felé rádöbbennek, talán nem Isten nélkül kellene elmenni. Akik a civil egyháztól elszakadtak, azoknak óriási nyereség a honvédségen belüli lelkészi szolgálat. És hála Istennek élnek is vele. De említhetném a felnőtt keresztelők is – folytatta a tábori püspök, mert annak idején elmaradt. Nyilván adunk tanítást, mert nem úgy működik, hogy idejön, és megkeresztelkedik. De nagyon szívesen foglalkozunk vele. Nálunk az esküvői liturgia sem probléma. A tábori lelkészség sokkal nyitottabb, mint egy kemény szabályi rendeletet betartó gyülekezeti lelkész, akit köt a presbitérium elvárás. A tábori lelkész pedig végzi – ráadásul ökumenikus nyitottsággal – a dolgát. Nem egyszer kértek nyugdíjas katonák, vagy hozzátartozók segítséget telefonon és oda mentünk a kórházba egy imádságért is, ha igénye volt rá vele, ha nem, akkor csak mellette. A halál közelségében a szavakkal nem sokat lehet elérni. Amikor egy élet kész arra, hogy elmegy, és itt hagyja a múlandó emlékvilágot, akkor ő is azt a békességet keresi, ami már odaát való. És ha mindketten arrafelé nézünk, sokkal könnyebbé válik az elmenetele, ha abban a békességben van, hogy valaki közbejár előtte és érte. A tábori lelkészek nyitottak, szolgálatkészek a katonák és családtagjaik számára

nyújtandó lelkészi segítségnyújtásra – fejezte be gondolatait Jákob János dandártábornok, tábori püspök.

A protestantizmus gyűjtőfogalom, mely alatt azokat a 16. században alakult egyházakat értjük, melyek a reformáció folyamán leváltak a katolikus egyháztól. Két legfontosabb ága a református (kálvinista) és az evangélikus (lutheránus) egyház, melyek máig jelentős erőt képviselnek. A protestáns és a katolikus vallás különbségei: A nyugati (latin rítusú) kereszténység egysége a XVI. század elején bomlott meg, a katolikus egyháztól különváltak az ún. protestáns (evangélikus, református, anabaptista stb.) egyházak. A katolikus vallás hét – Krisztus által alapított – szentséget ismer, ezek olyan jelek, amelyek révén a hívő ember Isten üdvösségével találkozik, de egyben kifejezik az egyes hívők Isten népéhez, közösségéhez való tartozását is. A katolikus egyház szerint a Jézus tanítását tartalmazó Szentírás a szenthagyományokban (apostolok munkálkodása, zsinati határozatok, egyháztanítók művei) kap mélyebb és pontosabb értelmet. A Szentírás magyarázata pedig elsődlegesen az egyház tanítóhivatalára van bízva. A protestánsok a Bibliát tekintik az isteni kinyilatkoztatás egyedüli objektív hitforrásának; szerintük nincs szükség a Biblia papság általi értelmezésére és elvetik a Szenthagyományokat is. Az oltáriszentséget Krisztus az utolsó vacsorán alapította; az áldozás során a katolikusok hite szerint a hívő Jézus testét és vérének veszi magához a kenyér és a bor külső színei alatt. A protestáns egyházakban az áldozást úrvacsorának hívják, az evangélikusok nem ismerik el az oltáriszentség lényegi árváltozását Krisztus testévé és vérévé, de vallják, hogy az úrvacsora-vétel pillanatában jelen van Krisztus. A reformátusok szerint pedig ez a cselekmény csak jelképes, az úrvacsora emlékezés Krisztus keresztalálára és feltámadására, valamint alkalom az őszinte bűnbánatra. A bűnbánat a megtérés tetteiben való kifejezése: a vallásos ember elhatárolja magát korábbi bűnös mivoltától (a bűnbocsánat szentségének vétele feltételezi a bűn feletti bánatot és a fogadalmat, hogy több ilyen bűnt a hívő nem követ el). A katolikus egyházban évszázadokig nyilvánosan, majd a XVII. századtól püspök előtt történt a bűnök megvallása. A protestáns egyházak nem ismerik el a gyónást, bár a bűnök megbánását ők is a bűnbocsánat elengedhetetlen feltételének tartják; felfogásuk szerint a bűnök megbocsátása Isten kegyelmétől függ, nincs szükség papi közvetítésre. A papi rend

szentségének felvétele ad hatalmat a görög és latin rítusú egyházban a szentségek kiszolgáltatására, az ígéretek és a hívek kormányzására. Az ortodox és katolikus vallás szerint csak férfiak lehetnek papok. A papi rend hierarchikusan tagozódik: diakónus, áldozópap, püspök. A protestáns egyházakban újabban nők is lehetnek lelképásztorok, megengedett a lelképásztorok házassága. A liturgia nyelve keleten a görög, illetve ószláv, tehát a nemzeti nyelv volt, nyugaton pedig a latin; a II. vatikáni zsinat engedélyezte a katolikus papoknak a nép nyelvének használatát a liturgia során. A protestáns egyházak általában leegyszerűsítették a liturgiát és a szertartásrendet. A katolikus és ortodox egyházra Szűz Mária, Jézus anyja különleges tisztelete jellemző, a protestánsok nem gyakorolják Szűz Mária és a szentek kultuszát, és nem hisznek közbenjárásukban. A templom a nyilvános istentisztelet helye, a korai egyházban még puritán templombelső az idők folyamán egyre inkább megpróbálta kifejezni Isten dicsőségét, így a templomok egyre díszesebbek lettek. A protestáns etika a puritánsgot, az erkölcsi szigorúságot a templomok díszítésénél is érvényesítette.

Vastagh László

Missziós esték a Stefánián Iraki előadás

Január 30-n délután csaknem megtelt a Honvéd Kulturális Központ Gobelin terme, a szokásos hó végi népszerű „Missziós történetek” előadás sorozat, tíz évvel ezelőtti, iraki katonai misszióknak emlékére rendezett megemlékezésen. A maga is missziót megjáró Vastagh László nyugállományú ezredes, szakújságíró beszélgetett dr. Hautzinger Gyula nyugállományú ezredessel, az Iraki Szabadság Művelő, lengyel vezetésű nemzetközi hadosztályának 2003/04-ben, két váltáson keresztüli logisztikai főnökével. A teremben a hallgatóság körében az érdeklődőkön túl helyet foglaltak Irakban szolgálatot teljesítettek, az izgalmas, nem kevés ellentmondással rendelkező misszió létrejöttét, alakulását itthon irányító, figyelemmel kísérő korábbi vezetők, a ma fiatal logisztikusai.

A pódiumbeszélgetés előtt, Hautzinger ezredes korábban nyomtatásban megjelent „Babiloni Képes Napló” című könyvének gazdag képanyaga arab zene aláfestésében került kivetítésre. A témát illetően egymást követték az érdekesbnel-érdekesebb kérdések. Válaszul eddig a nyilvánosság előtt nem ismert részleteket tudhatott meg a mindvégig

érdeklődéssel figyelő közönség a magyar szállító zászlóalj amerikai felkérésre békefenntartásra történő 2003. tavaszi-nyári létrejöttéről, a hadművelési területen 2004. év végéig szolgálatot teljesítő alakulat felszereléséről és kiküldéséről az iraki térségbe. A hozzászólások során is megerősödött a vélemény: csak szervezetszerű, a várható feladatokra felkészített, pontos célokkal rendelkező alakulatot (alegységet) szabad nemzetközi feladatokra kiküldeni. Úgy, mint ez az iraki misszió tanulságaiból az elmúlt évtizedben nagyjából figyelemmel kísérelhető. Mindezen megállapítások mellett fokozottan hangsúlyozásra került a magyar katonák ellentmondások ellenére történt végig nagyszerű helytállása. Ma is, mint bármikor, akár a XX. század háború veszteségeinek utólagosan politikailag-történelmileg negatív megítélése ellenére, a magyar katonák mindig is mesterfokon igyekeztek a részükre meghatározott feladataikat teljesíteni. És ennél többet ne is várjunk el a jövőben sem tőlük.

Hautzinger Gyula
repülő-légvédelmi tagozat

Egy kis bölcs fejtörő

Az ember élete során sok-sok embertársával találkozik, figyeli őket, szóba is elegyedik velük. Talál köztük zárkózottakat, barátokozókat vagy visszahúzódot, maguknak való embereket. Megfigyelheti azt is, hogy vannak közöttük egyszerű, buta, okos, vagy éppen bölcs emberek is.

Ki is az okos? Az, aki óriási ismeretanyaggal rendelkezik, mindenféle információt hatékonyan tud tárolni és rengeteget olvas. Mindig meg tudja találni a problémájához szükséges jó megoldást.

A bölcs viszont megtanulja nemcsak egymás mellé, hanem egymásra is rárakni a rendelkezésére álló információkat és valami újat is tud belőlük alkotni. Nemrégiben megjelent „Az igazak bölcsessége” című gondolat gyűjtemény, amelyben sok ezer mondás található szentektől, hitvallóktól, bölcsektől, tanítóktól, íróktól, költőktől, mindenféle művészekről, híres, elismert emberektől. Ezekből a gondolatokból szeretnék néhányat felidézni.

1. Élünk úgy, amint a halottak élnek, ha visszatérnének a földre.

2. Az életben egyáltalán nem az a fontos, hogy az embernek igaza legyen, hanem az, hogy a maga dolgát előbbre vigye.

3. Az élet igazi célja az, hogy megismerjük a végtelen életet.

4. Az élet sohase igazságos – és talán legtöbbünkre nézve, jó, hogy nem az.

5. Az élet sokkal, de sokkal boldogabb lenne, ha nyolcvanévesen születnénk, és onnan közelítenénk fokozatosan a tizen-nyolc felé.

6. Az élet tengere keserű ugyan, de gyöngyöt terem.

7. Az ember hivatása, hogy megismerje az igazságot, szeresse a szépet, kívánja a jót és cselekedje a legjobbat.

8. Az ember sohasem látja helyesen a sorsát, míg az ellenkezőjét is nem tapasztalja.

9. Az életet csak visszatekintve lehet meg érteni, de előre tekintve kell végigélni.

10. Nem elég szeretni, rendezetten kell szeretni.

11. Töltse meg szívedet békével az éjszaka, értelmet ragyogja át a hajnali napsugár.

12. Tedd, ami nélkül élned lehetetlen: ismerd meg sorsod törvényét s szeresd!

13. Sírva jössz a világra és körülötted mindenki mosolyog; igyekezz úgy élni, hogy mosolyogva távozz, és körülötted mindenki sírjon.

14. Jobb a helyes úton sántikálva haladni, mint szilárd léptekkel téves irányba haladni.

15. Az ember apró, de műve óriás.

16. A tekintet a lélek pallosa.

17. A rosszak csak azért olyan erősek, mert a jók olyan gyengék.

18. A tízparancsolat azért olyan egyértelmű, mert nem konferencián született.

19. Az embernek úgy kell élnie, amint gondolkodik, mert másként előbb vagy utóbb úgy fog gondolkodni, amint él.

20. Az erő nem a fizikai eszközökben, hanem a legyőzhetetlen akaratban rejlik.

Jobbágy Zoltán
nyugállományú ezredes,

F-I tagozat

Az izmok megőrzése táplálkozással

Ha a táplálék túl sok húst vagy gabonafélét tartalmaz, akkor azt lúgos ételekkel kell kiegyenlíteni. Már 30 éves kortól veszít az ember az izomtömegből – ez egy természetes folyamat. Idősebb korban azonban az izomvesztés problémává válhat, mert ezáltal növekszik az esések és sérülések kockázata. Egy nemzetközi kutatócsoport felfedezte, hogyan lehet táplálkozással feltartóztatni a fokozatos erővesztést.

Túl kevés fehérje

A Nemzetközi Csontritkulás Alapítvány (IOF) munkacsoportja számos különböző vizsgálatot értékelt ki az idősebb emberek táplálkozási szokásairól és

csont-, izom- és fehérje-anyagcseréjéről. Ennek során feltűnt nekik, hogy az ipari államokban is sok 50 feletti ember kevesebb fehérjét vesz magához az ajánlottnál. A nők több mint egyharmada, és a férfiak jó egynegyede nem érte el a testsúly-kilogrammonkénti 0,8 gramm proteint naponta. Az adatok alátámasztották a fehérjefogyasztás és az izomtömeg közötti összefüggést. Egy vizsgálatban a 70 és 79 év közötti emberek úgy tudták legjobban megtartani izomtömegüket, ha tartották magukat a testsúly-kilogrammonkénti 1,1 gramm fehérje beviteléhez napi szinten.

A túl sok sav gyengíti az izmokat

A tudósokat a sav-bázis háztartás és a D-vitaminnal, káliummal, valamint bizonyos mikro tápanyagokkal való ellátottság is érdekelte. Azt találták, hogy ha a táplálék túl sok húst vagy gabonaterméket tartalmaz, akkor az anyagcserében több sav keletkezik. Ha ezt nem egyenlíjük ki lúgos ételekkel, mint a gyümölcsök és zöldségek, akkor azt az izmok és a csontok fontos ásványi anyagokkal történő ellátása szenved meg. Ezen kívül fontos az elegendő D-vitamin-bevitel. Több tanulmány igazolta a vitamin pozitív hatását az izomtömegre és annak funkciójára. A D-vitamint a táplálékkal vesszük fel, de elegendő nap-sugárzásnál a bőr is termeli. Néhány gomba, bizonyos halfajták (lazac, szardínia, angolna), a borjúhús és a tojás különösen gazdagok D-vitaminban.

Fontos a testmozgás

A kutatók rámutatnak arra is, hogy a fizikai aktivitás fontos kulcsa az izomvesztés feltartóztatásának. Az egészséges és egyenletesen edzett izomzat képes megvédeni az idősebb embereket az eséstől, és egyúttal fontos inger a csontanyagcsere számára is. A folyamatos izomfeszülés és az ebből adódó fizikai erő arra ösztönzi a csontokban lévő speciális sejteket, hogy több kollagént és kalciumot építsenek be – ez hatékony védelem a csonttrikulás ellen.

-doki-

Elgondolkodtató!

Nemrég egy szupermarketben vásároltam, amikor a fiatal pénztáros hölgy azt javasolta nekem, hogy inkább a saját táskáimat használjam, mert a műanyag zacskó nem környezetbarát. Bocsánatot kértem, és elmondtam neki, hogy „az én időmben nem volt még ez a „zöld” dolog. A hölgy azt válaszolta, hogy „azért van ma ezzel problémánk, mert az önök generációja nem törődött eléggé azzal, hogy a környezetet megóvjá a jövő nem-

zedékének”. Elgondolkodtam. Annak idején tényleg nem volt még ez a „zöld” dolog. De akkor mink volt helyette? Nos, leírom, hogy mire emlékszem...

Annak idején visszavittük a tejesüvegeket, üdítősüvegeket és sörösüvegeket a boltba. A boltból visszakérültek az üzembe, ahol mosás és sterilizálás után újratöltötték őket, de ez a „zöld” dolog még nem létezett az én időmben.

A lépcsőn gyalog jártunk, mert nem volt mozgólépcső minden boltban és irodaházban. Gyalog mentünk a boltba, nem pattantunk be a 300 lóerős verdába, valahányszor elintéznivalónk akadt kétsaroknyira. De a pénztáros hölgynek igaza volt, ez a „zöld” dolog még nem létezett az én időmben.

Annak idején kimostuk a gyerekpelenkát, mert nem volt még eldobható pelenka. A ruhát szárítókötélen szárítottuk, nem pedig egy 240 voltot zabáló masinában. A szél- és a napenergia szárította a ruhákat a mi időnkben. A gyerekek a testvéreiktől örökölt ruhákban jártak, nem kaptak mindig vadonatúj göncöket. De a pénztáros hölgynek igaza volt, ez a „zöld” dolog még nem létezett az én időmben.

Annak idején egy tévé volt egy háztartásban, nem pedig szobánként. A konyhában kézzel kavartuk az ételt, mert nem volt elektromos gépünk, ami mindent megcsinált volna helyettünk. Ha törékeny tárgyat akartunk postán küldeni, régi újságpapírokba csomagoltuk, hogy megvédjük, nem pedig buborékfóliába.

Annak idején nem használtunk benzínmotoros fűnyírót. A fűvet emberi erővel hajtott tologató fűnyíróval nyírtuk. A munka jelentette számunkra a testmozgást, ezért nem kellett fitnesztermekbe járnunk, hogy árammal működő futópádon fussunk. De a pénztáros hölgynek igaza volt, ez a „zöld” dolog még nem létezett az én időmben.

Ivókútból ittunk, ha szomjasak voltunk, nem vettünk műanyag palackos vizet, valahányszor inni akartunk. A tollakat újratöltöttük tintával, ahelyett, hogy mindig új tollat vettünk volna. A borotvában csak a pengét cseréltük, nem dobtuk el a teljes borotvát csak azért, mert a pengéje életlen lett. De ez a „zöld” dolog még nem létezett az én időmben.

Annak idején az emberek buszra szálltak, a gyerekek biciklivel vagy gyalog mentek iskolába, és nem használták az anyukájukat huszonnégy órás taxi szolgáltatásnak. Egy szobában egyetlen konnektor volt. Nem volt szükségünk egy rakás konnektorra, hogy több tucat készüléknek áramot biztosítsunk. És nem volt szükségünk számítógépes kütüüre

és az űrben keringő műholdaktól érkező jelekre ahhoz, hogy megtaláljuk a legközelebbi pizzériát.

Nem szomorú, hogy a mostani generáció arra panaszkodik, hogy mi öregek milyen pazarlók voltunk, csak mert ez a „zöld” dolog még nem létezett annak idején?

-vl-

Moldova György: Lefelé a lejtőn

Annak idején ezt a rádiókabaréban hallottam, magától Moldovától. Úgy még jobb volt, halálra röhögtem magam!

Egy még fiatalos, a gondokban megszökült ötvenhét éves asszony meséli:

- Mikor nyugdíjba mentem, úgy éreztem, kinyílt előttem a világ. Se kutyám, se macskám, csak magammal kellett foglalkoznom, megvalósítottam életem két nagy vágyát: vettem egy piros kalapot, és megtanultam síelni. A piros kalapot aztán elraktam a szekrény mélyére, mert a barátnőim „hamiskártyásnak” kezdtek becézni, tudniillik hogy tökre pirosat teszek, de a síelés fokozatosan a szenvedélyemmé vált.

A Normafa laposabb lejtőin kezdtem, a trénerem eleinte nem sokat várt tőlem, azt ajánlotta, hogy vegyek néhány erős edzést, és hagyjam abba, de én kitartottam, egyre meredekebb lejtőkre is kimerészkedtem, végül tavaly úgy döntöttem, hogy kimegyek Ausztriába, és megpróbálok a nagy alpesi pályákkal.

Befizettem egy kilencnapos tiroli útra, és vettem kéz alatt egy csodálatos egybeszabott kék síoverált, csupa zseb, csupa cipzár, térdben párnázva, bokában raffolva, mit mondjak, gyönyörű darab volt. És este – mert azért nem akartam túl sok szemtanút –, ott álltam a tubenthali pályán. Istenem, én, *Kovács Valéria* a Népszínház utcából, hátsó udvar, csigalépcső, vettem egy mély lélegzetet, aztán elindultam. Az első szakasz simán ment, a nagy meredek előtt egy kis pihe-nőrészen megálltam egyet lihegni. De nemcsak lihegni kellett, hanem egyebet is, úgy látszik, felfázhattam, mivel a dolog igen sürgősnek látszott, már nem tudtam volna visszamenni a szállásunkra, körülnéztem, és nem láttam senkit, lekuporodtam. Egy baj volt, a szuper overálomat nem lehetett szétkapcsolni, csak egyben húzhattam le, a pulóvert a nyakamba, így válltól bokáig teljes natúr szépségemben mutatkoztam. Egyszer csak lekuporodtam, és a költővel szólva a munka éppen dandárjában volt, mikor legnagyobb megdöbbenésemre a síléc megindult alattam, úgy látszik, rosszul vágtam le a hókehelyzetet. Először csak

szép lassan csúsztam, aztán felgyorsultam, és kísérteties sebességgel vágtattam lefelé a meredek lejtőn. Ha nem akartam kitörni a nyakam, fel kellett állnom és felvennem a szabályszerű testtartást, a pulóverem a nyakamban, a bugyi, az overáll a bokámon. Mit mondjak, voltam már boldogabb is, végig azt hajtogattam magamban:

- Istenem, ha túlélem, adok ezer forintot az új Nemzeti Színházra.

Végül megcéloztam egy bokrot, a bokor már nem tudott kitérni, kifícamítottam a csuklóm, de az ép kezemmel végre fel tudtam húzni a bugyimat. A hegyi mentők értem jöttek, és lekísértek az elsősegélyhelyre.

A bőrkanapén egy öregfiú feküdt ideiglenes kötéssel a törött lábán, síléce roncsaival akkor gyújtottak be a kályhába. Míg az orvosra vártunk, beszélgetésbe elegyedtünk.

- Ön szintén kezdő, uram?

- Én, nagyságos asszonyom? Negyven éve síelek. Alsó-Ausztria többszörös lesiklóbajnoka vagyok, és most először sérültem meg.

- Mi történt?

- Ez maga volt a pokol, asszonyom. Siklok lefelé a pályán a magam nyugodt ritmusában, mikor mögülem felbukkan egy boszorkány, a pulóverje a nyakában, az overállja a bokáján, egyébként teljesen meztelen, még a vakbél operációjának a helye is látszott – egyébről nem is beszélve. Üvöltve, teljes sebességgel elvágtatott mellettem, annyira megdöbentem, hogy nekimentem egy fának. De csak kerüljön a kezembe ez a boszorkány. Ön is az ő áldozata volt, asszonyom?

- Én is – mondom, és eltöprengtem, hogy mennyi levonással adnák vissza a nyolcnapos üdülési díjat.

(f.l.)

Így működik a világ....

Az öreg zsidó így szól a fiához:

- Ábrahám! 25 éves vagy, itt az ideje, hogy megnősülj, és valami állást keress nekem.

- Ki jönne hozzám, mert én nem nagyon ismerek senkit - mondja a fia.

- Mit szólnál Bill Gates lányához - kérdi az öreg?

- Nem lenne rossz...

Elballag az öreg Bill Gateshez, és azt mondja neki:

- Helló Bill! Mit szólnál hozzá, ha a fiam elvenné a lányodat feleségül?

- Miért venné? Ki a te fiad - kérdezi Gates?

- Hát ő az Amerikai Nemzeti Bank elnökhelyettese - feleli az öreg.

- Akkor, lehet róla szó....

Elballag az öreg az Amerikai Nemzeti Bank elnökéhez, és mondja neki:

- Nem venné fel a fiamat ide a bankba alelnöknek?

- Miért venném? Ki a maga fia - kérdezi az elnök?

- Hát nem tudja? Ő a Bill Gates veje.....

- Akkor, lehet róla szó....

(f.l.)

Honvéd Kulturális Központ programajánló

MÁRCIUS

2. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – Zenél Pál Zoltán Trio

Helyszín: Pódium bár.

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

3. hétfő 13.30 óra

Hadihajók – Az MH Budapesti Nyugálományúak Klubja kiállítása a Caffé Galériában. Megtekinthető: 2014. március 9-ig, a ház nyitva tartásával meg egyezően.

9. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – Zenél a Bulletproof Band

Helyszín: Pódium bár.

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

10. hétfő 18.00 óra

Stefánia Szalon

Filmművészet és történelem, 80 huszár - 1848-ra emlékezünk. Vendégünk: az idén 80. életévét betöltő Sára Sándor, Kossuth- és Balázs Béla-díjas operatőr, filmrendező. Helyszín: Stefánia Palota, Aradi terem. Belépés díjtalan! Előzetes regisztráció szükséges a 06-30-690-9141 telefonszámon, vagy az:

aranykovacs.andrea@hm.gov.hu

11. kedd 19.00 óra

Fábry Sándor önálló est

Helyszín: Színházterem.

Honvéd belépő: 1700 Ft.

Vendég belépő: 2000 Ft.

13. csütörtök 17.00 óra

Mindenki Hadtudománya Szabadegyetem – Új elemek az orosz katonai stratégiai gondolkodásban.

Előadó: dr. Dedák János nyugállományú vezérezredes

Helyszín: Gobelín terem

Belépés díjtalan!

17. hétfő 17.15 óra

Női-S-Klub

Nőnek lenni jó!

Vendégünk: Hevesi Kriszta egészségfejlesztő szakpszichológus, ELTE PPK

Személyiség és Egészségpszichológiai Tanszék egyetemi oktatója. Klub nőknél női dolgokról, oldott hangulatban, a női lét fontos kérdéseiről...

Gyermekmegőrzés foglalkozással a könyvtárban!

Helyszín: Intarzia terem.

Belépés díjtalan!

18. kedd 17.00 óra

Könyvtár Klub – A múlt láthatatlan tanú – A roncskutató rejtelmei.

Előadó: Magó Károly zászlós, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis, a Magyar Roncskutató Egyesület titkára.

Helyszín: Pódium bár.

A belépés díjtalan!

Előzetes regisztráció szükséges a HM 26-233 vagy 06 1 883-6635 telefonszámon, valamint a:

mezei.andrea@hm.gov.hu e-mail címen.

23. vasárnap 11.00 óra

Csiribiri Családi Nap

A hatyúk tava - zenés, táncos mesejáték egy részben. A Magyar Nemzeti Gyermek és Ifjúsági Színház előadásában.

Helyszín: Színházterem.

Honvéd belépő: 1100 Ft.

Vendég belépő: 1500 Ft.

23. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – Zenél a TomCatBand

Helyszín: Pódium bár.

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

27. csütörtök 17.00 óra

Missziós Történetek előadássorozat – 15 éve vagyunk a NATO tagja: Norfolkki emberünk akkor és most! Pódiumbeszélgetés dr. Hautzinger Gyula nyugálományú ezredessel, a „Norfolki emberünk” című könyv írójával, valamint utódjával, Bali Zoltán nyugálományú ezredessel a NATO SACT MH Nemzeti Összekötő Képviselő volt vezetőjével.

(A könyv elolvasható és letölthető az Országos Széchenyi Könyvtár e-könyvtárából:

<http://mek.oszk.hu/11300/11348/>)

A korábbi összekötőkkel beszélget: Vastagh László szakújságíró.

ÁPRILIS

6. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – Zenél Pál Zoltán Trio.

Helyszín: Pódium bár.

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

10. csütörtök 17.00 óra

Mindenki Hadtudománya Szabadegyetem – Honvédelem 2014., pártpolitikai programok a haderő-átalakításról.

Előadó: dr. Szenes Zoltán nyugálományú vezérezredes.

Helyszín: Gobelín terem.

Belépés díjtalan!

13. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – Zenél a Bulletproof Band

Helyszín: Pódium bár.

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

24. csütörtök 17.00 óra

Missziós Történetek előadássorozat – Válságövezetek konfliktusai és háborúi 2013/2014 – összegző elemzés és előretekintés.

Előadó: dr. *Isaszegi János* nyugállományú vezérőrnagy PhD, háborús hadműveleti szakértő, c. egyetemi tanár.

Helyszín: Gobelin terem.

Belépés díjtalan!

27. vasárnap 11.00 óra

Csiribiri Családi Nap

Csiribiri – *Halász Judit* előadása gyermekeknek és felnőtteknek.

Honvéd belépő: 2000 Ft.

Vendég belépő: 2500 Ft.

27. vasárnap 17.00 óra

Zenés Táncest – Zenél a TomCatBand

Helyszín: Pódium bár.

Honvéd belépő: 800 Ft.

Vendég belépő: 1200 Ft.

28. hétfő 14.00 óra

Csendül a nóta

Fellép: *Oláh Kálmán* és cigányzenekara, valamint *Madarász Katalin* néptáncosnő.

Helyszín: színházterem.

Belépő: 700 Ft.

A lefoglalt jegyeket az előadás előtt 5 munkanappal át kell venni személyesen közönségszolgálatunknál, ellenkező esetben a jegyek felszabadításra, majd értékesítésre kerülnek.

29. kedd 18.00 óra

Stefánia Szalon

Vendégünk: *Lackfi János*, *József Attila* díjas magyar költő, író, műfordító.

Helyszín: Stefánia-palota, Aradi terem.

Belépés díjtalan!

Előzetes regisztráció szükséges a 06-30-690-9141 telefonszámon, vagy az: aranykovacs.andrea@hm.gov.hu

**MH Budapesti
Nyugállományúak Klubja
rendezvényei**

MÁRCIUS**3. hétfő 15.00 óra**

Filmmúzeum

A kőszívű ember fiai I. rész.

Gobelinterem.

3. hétfő 13.30 óra

Hadihajós kiállítás

Helyszín: a színház előtere.

5. szerda 10.00 óra

Múzeumlátogatás – Néprajzi Múzeum. Találkozás 09.45-kor a bejáratnál.

7. péntek 10.30 óra

Nőnap (300 fő)

Helyszín: a színházterem és előtere.

Műsort a Csipet Csapat adja.

24. hétfő 10.00 óra

A közművelődési bizottság ülése.

Helyszín: a klubszoba.

25. kedd 10.00 óra

Gondtalan órák

Esztergályos Cecilia műsora.

Helyszín: a színházterem.

Jegyek a pénztárban kaphatók.

Jegyek ára 1600 Ft. (zene 700 Ft.)

26. szerda 09.00 óra

Előadás a vetélkedőre.

Helyszín: a klubszoba.

27. csütörtök 14.00 óra

A szociális és kegyeleti bizottság ülése.

Helyszín: a klubszoba.

27. csütörtök 07.30 óra

Kirándulás Szolnokra.

Gyülekező 07.30-kor a Keleti pu. 8-as

vágánya végénél. Indulás 08.10-kor.

Kirándulásvezető: *Pintye János* nyugállományú ezredes: Tel: 220-6747

ÁPRILIS**7. hétfő 15.00 óra**

Filmmúzeum

Kőszívű ember fiai II. rész

Gobelinterem.

2. szerda 10.00 óra

Múzeumlátogatás – Zenetörténeti Múzeum.

24. csütörtök 07.15 óra

Kirándulás Kecskemétre.

Gyülekező a Nyugati pályaudvar 8. vágányának végénél 07.30-kor. Indulás 07.53-kor. Kirándulásvezető: *Pintye János* nyugállományú ezredes. Tel: 220-6747

26. hétfő 13.00 óra

Festménykiállítás.

Stefánia-galéria megnyitó: 13.00.

29. kedd 14.00 óra

Csendül a nóta.

Helyszín: a színházterem.

Közreműködik *Oláh Kálmán* cigányzenekara, *Madarász Katalin* énekel.

Jegyek a pénztárban 700 Ft.

28. hétfő 10.00 óra

A közművelődési bizottság ülése.

Helyszín: a klubszoba.

24. csütörtök 14.00 óra.

A szociális és kegyeleti bizottság ülése.

Helyszín: a klubszoba.

Az új vendéget megvágja a borbély. Némi mellébeszéléssel próbálja kiengesztelni:

- Khmmm... Bocsánat uram, járt már nálunk?

- Nem, a lábamat a háborúban vesztettem el.

**VENDÉGLÁTÁS
SZOLGÁLTATÁS****REGIMENT ÉTTEREM**

Hétfőn és vasárnap 11.30-15.00

Keddől szombatig 11.30-22.00

Asztalfoglalás:

Tel.: 06-1-883-6634

E-mail: regimentetterem@stefania.hu

REGIMENT KÁVÉZÓ

Hétfőtől péntekig 7.30-19.00

Szombaton 8.00-13.00

Vasárnap zárva

**KÖZÖNSÉGSZOLGÁLAT- ÉS
JEGYPÉNZTÁR**

Hétfőtől vasárnapig 10.00-18.00

Tel.: 06-1-460-0797

HM tel.: 26-163

Ebédszünet: 13.00 — 13.30

KÖNYVTÁR

Hétfőtől péntekig 10.00-18.00

Tel.: 06-1-883-6635

REKREÁCIÓS OSZTÁLY

Ügyfélfogadás:

Hétfőtől csütörtökig 9.00-14.00

Péntek 9.00-12.00

Tel.: 06-1-237-5588

HM tel.: 26-111

Fax: 06-1-237-5554

HM fax: 26-110

**PROGRAMINFORMÁCIÓK -
KÖZMŰVELŐDÉSI CSOPORT**

HM tel.: 26-157

Tel.: 06-1-433-9012

Mobil: 06-30-828-0719

E-mail: kozmuvelodes@stefania.hu

**TEREMBÉRLÉSI INFORMÁCIÓK -
RENDEZVÉNYIRODA**

Tel.: 06-1-433-0914

Mobil: 06-30-828-0534

Mobil: 06 30 828-0574

E-mail: bagarus.istvanne@stefania.hu

E-mail: szabo.monika@stefania.hu

Egy fiatalember a vonaton feltűnően nézi a vele szemben ülő lányt, aki testhez álló pulóvert visel.

- De szép pulóver - próbálkozik az ismerkedéssel.

- Eredeti teveszőr - mondja a lány.

- A púpokból mindjárt gondoltam.

Nagy darab, kövér ember megy az áruházi ruhaüzletbe:

- Tudna mutatni nekem valamit, amibe beférek - kérdi az eladót?

- A folyosó végén van a teherlift, abba talán...

